

Liczb <i>23</i> dn	Poprzednie akta dotyczące w tej samej sprawie Licz. Licz. Licz.	Pilne — Telegram: Licz. Licz.
--------------------------	---	---

Przedmiot: <i>Raporty gen. Nowicki</i>	Akta pomocnicze (podobne lub identyczne) Licz. Licz. Licz.
---	--

Referent dn

Kier. Refer. dn

Szef Wydz. dn

Szef Oddz. } dn

Szef Depart. }

Po zaopiniowaniu, współpracy, podpisie, przesłać:

o sytuacji

B. VII. 20.

Przesłać celem:
zaopiniowania współpracy, podpisu
Do

Polecenie dla kancelarii:

Zezwalam:

Szef Szt. Gen.

„ Admin

„ Wojsk. Kontr. Gen

Zezwalam:

Minister

Przesłano czystopisów sztuk:

Tem samym załatwiono akt Licz

Przepisał:	Porównał	Wysłał:
.....
Dn.....godz.....	Dn.....godz.....	Dn.....godz.....
Dn.....godz.....	Dn.....godz.....	Dn.....godz.....

Po wysłaniu czystopisu pozostaje:
Z wpływów sztuk: z opinii sztuk:
Razem prócz koszulki sztuk:

Przedłożyć ponownie referentowi
dnia /
dnia /
dnia /

MISSION MILITAIRE FRANÇAISE
EN POLOGNE

Varsovie, le 6 Août 1920

Etat-Major

-0-

N° 1821 /EM

23

SECRET

Le Général de Division Henrys,
Chef de la Mission.

à

Monsieur le Général de Division
Vice-Ministre des Affaires Militaires,
et

Monsieur le Général
Chef d'Etat-Major Général de l'Armée Polonaise
à VARSOVIE

J'ai l'honneur de vous envoyer copie d'extraits des rapports qui m'ont été adressés par le Général MOURRUAU détaché auprès du Général Commandant la Ire Armée Polonaise et qui ont trait, les uns, à la nécessité de diminuer les trains dans l'armée polonaise au profit des unités combattantes, sur laquelle j'ai déjà attiré votre attention par ma lettre N° 1760/EM en date du 3 Août, les autres à l'état moral des troupes bolchéviques opposées à la Ire Armée et à leur façon de combattre. Ces derniers renseignements montrent combien est précaire la supériorité actuelle des Bolchéviks et combien peu il faudrait pour retourner la situation.

Le Général HENRYS
Chef de la Mission Militaire Française
en POLOGNE
P. O. Le Chef d'Etat-Major

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Mission Militaire Française
en Pologne.

Varsovie, le 2 Aout 1920

E t a t - M a j o r

SECRET

E X T R A I T S

des rapports du Général Mourruau .

A/ 2 AOUT -

de 23 / " J'ai vu défilér sur la route de ZAMBROWO à OSTROW l'infanterie et les convois de la IIe D.I. J'estime qu'il y a au moins dans cette D.I. de 5 à 6.000 hommes, au lieu de 1.400 signalés . A remarquer qu'il y a au moins 3.000 hommes marchant avec les convois ."

3 AOUT -

Dans mon compte-rendu du 2 Aout , j'ai signalé le renseignement donné par le Lieutenant-Colonel SIMON sur l'Infanterie et les convois de la 11e division . La situation est analogue dans les autres divisions, dont les tabors sont plus qu'au complet , étant augmentés de voitures et de chevaux volés pendant la retraite .

J'ai vu défilér hier 2 Aout, défilér les convois de la 2e Division de Légions ; ils comprenaient au moins 2.000 voitures , 4.000 chevaux , 5 à 6.000 hommes . J'ai signalé ce scandale au Général ZEBEZEJOWSKI , en lui suggérant de réduire les convois d'une division à 1.000 voitures , 2.000 chevaux , 1.000 à 1.500 hommes : il pourra ainsi récupérer par division 2.000 chevaux , 3.500 à 4.000 hommes . Des mesures ont été prescrites aussitôt dans ce sens ; mais je doute qu'elles soient appliquées strictement , et il faudrait des ordres très sévères du Haut Commandement rendant responsables les Cds de division du maintien de leurs effectifs , qui fondent presque uniquement par la désertion .

La 1re armée pourrait en 24 heures doubler ses effectifs actuels en combattants si tous les officiers polonais faisaient leur devoir .

B/ 2 AOUT - Des radios interceptés font ressortir un défaut d'entente complet entre le Cdt. de la IVe Armée et le Cdt. du Corps de Cavalerie . Ce dernier se plaint , en effet , d'avoir été dépouillé par la IVe Armée de tous ses organes de liaisons et de son matériel sanitaire . Il demande à être envoyé au front Sud contre le Général Wrangel .

3 AOUT - D'après des radios interceptés, le C.C. se plaint de ne pas être soutenu par l'infanterie . La discipline se relâche . Le Chef du Bureau politique du C.C. a rendu compte directement au Commandement du front que la désorganisation y sera complète dans quelques jours .

3 AOUT - Tous les prisonniers expriment leur étonnement sur le manque absolu de résistance rencontré par les Bolcheviks. Ils déclarent que les premières lignes composées de paysans russes non-révolutionnaires , ne marchent que sous la menace des bataillons bolcheviks proprement dits qui les suivent . Ils se rendraient volontiers aux Polonais , mais il faut que la résistance de ces derniers leur en offre l'occasion .

4 AOUT - La mésintelligence continue à régner entre le Corps de Cavalerie et la IVe Armée . Le C.C. se plaint de n'être pas aidé par la 53e D.I. il demande à se replier sur Nowy Grod n'étant pas capable de briser seul la résistance polonaise .

Le Commandant du Corps de Cavalerie se plaint de ne pas avoir reçu les agents politiques qu'il a demandés pour remonter le moral de la troupe. Il insiste en faisant ressortir que la discipline est de plus en plus relâchée et signale des actes de violence et de banditisme commis en particulier par les éléments du Kouban .

La 12e D.I. proteste contre l'inaction du C.C.

L'Infanterie Bolchevik combat par Groupes de 4 à 5 hommes montés dans de petites voitures attelées à 4 chevaux qui passent au galop le long des colonnes en retraite et y sèment la panique .

1.

Francuska
~~Wojkowa~~ Misja Wojskowa
w Polsce

Warszawa dn 6go Sierpnia 1926r.

23
11

Sztab ~~generalny~~ misji

N° 1821 / Edm.

General Dywizji Henrys
~~Szef~~^{Szef} misji

Tajne

Do Pana generała Dywizji
Vice - ministra spraw wojskowych

Do Pana ^{oraz} generała
Szefa Sztabu generalnego wojsk
Polskich
w Warszawie

Mam zaszczyt przelać w załączeniu kopie wyցigów
raportów, które mi zostały przesłane przez
generała Mowbrana, przydzielonego do generała
Dowódcy 1ej Armii Polskiej, a z ^{niektóre} których ~~dotyczy~~ ^{dotyczy} się,
~~niektóre z nich~~, do konieczności zmniejszenia zredukowania

taboń wojsk polskich na koszt jednostek
własnych - na co już skierowałem uwagę swoim
pismem numer N° 1750 (Edm 2 dn. 3go Sierpnia. - inne
zaś do ustroju wojsk bolszewickich ^{naprzeciw} ~~przeciw~~ ^{porównaniu}
1ej Armii oraz do ich metody walki. Istotnie
te informacje wykazyją, że ~~istotnie~~ ^{istotnie} ~~istotnie~~
na jakich okolicznych podstawaх opiera się obrona

prewaga Błocznikowa i jak mato trochę. czy są funkcje
 się doświadczyć.

General Henry
 Szef Funkcyj misji wojakowej
 o Polce

P.O. Szef Sztabu
 (-) Billette (?)

27/23

Francuska misja Wojskowa
w Polsce.

Warszawa dn. - sierpień 1920

Sztab. ~~misji~~ misji

Tajne.

Wyiągi z raportów
Generala Mowman.

A. 2go Sierpnia. " Bytem śniadkiem ~~przeprawy~~
na drodze ze Lubowa do Ostrowia podoty
ożaj taboro's 11ej Dywizji podoty. Oceniam
liczebnośc tej dywizji na 5 do 6000 ludzi
zamiast 1400 o których donosono. ~~W~~ W Jersce
wraz z składowic' ze conajmniej 3.000 ludzi
maszeruje z taborem "

B. W swoim raporcie z dn. 2go Sierpnia zarzyciem
wraz z informacja, udzielony przez
podpułkownika Simon w sprawie podoty ożaj
taboro's 11ej Dywizji. Potrzebny ~~stan rzeczy~~ ^{stan rzeczy} dać
składowic' w inądle dywizjach, których taboro's
są przeladawane, będą zaryskowane wraz z
kimiś zaburzeniem w ciągu obrotu

Wznowij, tj. w dniu 2go Sierpnia, bytem
nauczam śniadkiem przeprawy taboro's 2ej Dywizji
Legjonów: liczyły one conajmniej 2.000 ludzi,
4.000 koni, 5 do 6 tysięcy ludzi. Zarzyciem wraz
generałem Federajorskim (2) w ten skandolizny
stan rzeczy, są ~~przeprawy~~ ^{przeprawy} mi wiodł zredukować
taboro's jednej dywizji do 1.000 ludzi, 2000 koni

1000 do 1500 ludzi, co by pozwoliło ^{zostawiać?} ~~zostawiać~~ ^{9/1} ~~9/1~~ ^{9/1} ~~9/1~~
 Knidej Izegiji 2000 koni oraz 3500 do 4000 ludzi. ^{po porażce} ~~po porażce~~
~~Zostaty przewidziane~~ ^{zostaty} ~~zostaty~~ ^{natychmiast wydane} ~~natychmiast wydane~~
 de iztyje aby ne byly swie stosowne., i (w tym
 wypadku) konieznem bytoby wydmie przez ^{Handis} ~~Handis~~ ^{Handis} ~~Handis~~
 budo swowych rykadu, czyniacych odpowiedzialny mi
 Jondis Izegiji za utrzymywanie (bojowego) stanu liczebnego
 sydu Izegiji, ktore topniejsz pranie wytycznie
 na skutek Izegiji.

(²⁰ prazija 24 godzin 19 Armija mogla by
 podniec ~~konieznosc~~ ^{walacych} ~~walacych~~ ^{wszysty} ~~wszysty~~ ^{afidewie} ~~afidewie~~ ^{polscy} ~~polscy~~
 spelniali ^{brzy} ~~brzy~~ ^{obowiazek.} ~~obowiazek.~~)

Bj. 2go Sierpnia.

Z podstuchanych (ogros) ^{radiowch} ~~radiowch~~
 (nieporozumien) wynika, ze zaistniada stan
 zapetac dysharmonija miady ~~Jondis~~ ^{Tej Armji} ~~Tej Armji~~
 a ~~Jondis~~ ^{Korpusu} ~~Korpusu~~ ^{Kawalerji.} ~~Kawalerji.~~ Ten ostatni ^{atlasia} ~~atlasia~~
ⁿⁱ ~~ni ^{midawnie} ~~midawnie~~ ^{na to ze zostal} ~~na to ze zostal~~ ^{obudowany} ~~obudowany~~
 przy ^{IV} ~~IV~~ ^{Armji} ~~Armji ^{ze wszystkich} ~~ze wszystkich~~ ^{sydu} ~~sydu~~
^{napad} ~~napad~~ ^{Izegiji} ~~Izegiji ^{oraz ze swego} ~~oraz ze swego~~ ^{fabry smitarago.} ~~fabry smitarago.~~
 Przi ^{aby} ~~aby ^{zostano} ~~zostano ^{na front} ~~na front~~ ^{potudziowy} ~~potudziowy
 przewidzo generatori ^{Amuglosi.} ~~Amuglosi.~~~~~~~~~~~~~~

3go Sierpnia.

2. przyjętych przez radiomędź sygnału że Korpus Kawalerji skarży się na brak poparcia ze strony piechoty. Dyscyplina się rozluźnia. Szef Biura Politycznego Korpusu Kawalerji bezpodważnio samelocant dowodził frontu o tem, że za kilka dni ~~ta~~ dezorganizacja może być całkowita.

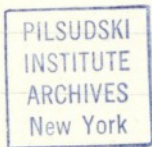
3go Sierpnia.

W raporcie jęczy o gwałtownym z'edwienieniu ~~na~~ ~~absolutnego~~ braku ~~na~~ ~~stronie~~ ~~podległej~~ ~~siły~~ ~~Biura~~ ~~Politycznego~~ ~~oprac~~ ~~Biura~~ ~~Politycznego~~.

oswiadczenia, że pierwsze linje bolszewickie stoją na ~~z~~ ~~stronie~~ ~~rosyjskich~~ nie-rewolucjonistów, którzy ~~już~~ ~~nie~~ ~~chcą~~ ~~pod~~ ~~gryb~~ ~~postępujących~~ ~~ze~~ ~~nimi~~ ~~przedej~~ ~~bat~~ ~~aljonów~~ ~~bolszewickich~~. Chętnie ~~oddawali~~ ~~pr~~ ~~odawali~~ ~~się~~ ~~Polakom~~, ~~ale~~ ~~kanie~~ ~~czy~~ ~~były~~ ~~opór~~ ~~ze~~ ~~strony~~ ~~pol~~ ~~skiej~~, ~~któr~~ ~~zy~~ ~~dw~~ ~~ier~~ ~~na~~ ~~by~~ ~~im~~ ~~sp~~ ~~ro~~ ~~ba~~ ~~ni~~ ~~st~~ ~~er~~ ~~nie~~ ~~ni~~ ~~u~~ ~~br~~ ~~oni~~.

4 Sierpnia.

W dalszym ciągu stwierdza dysharmoniję między Korpusem Kawalerji a I Va Armiją. Korpus Kawalerji skarży się na to, że nie jest wspomagany przez 53-ą Dywizję Piechoty. Prosi o ~~z~~ ~~po~~ ~~z~~ ~~wo~~ ~~le~~ ~~nie~~ ~~na~~ ~~co~~ ~~fn~~ ~~ie~~ ~~nie~~ ~~si~~ ~~ę~~ ~~na~~ ~~do~~ ~~ro~~ ~~g~~ ~~no~~ ~~d~~ ~~nie~~ ~~by~~ ~~do~~ ~~sm~~ ~~u~~ ~~st~~ ~~anie~~ ~~st~~ ~~anc~~ ~~i~~ ~~po~~ ~~ls~~ ~~kiej~~ ~~o~~ ~~po~~ ~~ro~~ ~~wn~~ ~~e~~. Korpus Kawalerji wskazuje na nierównowagę agitatorów politycznych a których prosit w celu poprawienia nastroju żołnierzy. Z racji kilku dni uwagi na comy się ~~br~~ ~~ak~~ ~~roz~~ ~~lu~~ ~~ź~~ ~~nie~~ ~~ni~~ ~~e~~ ~~d~~ ~~ys~~ ~~cy~~ ~~pl~~ ~~in~~ ~~y~~.

i wyznaczenia esygu gwałtu i bandyckie punktyki
 bandyckie popietnicze zostasza przez oddzielny
 pochodząca z Kubanu.
 12a Druzja Piechoty protestuje przeciw
 bezczynności Korpusu Kawalerji

Piechota bolszewicka walczy zruszynami po
 4 do 5 ludzi, które na czołach sąpnieone w
 4 kucie galopem przejeżdżają wzdłuż czołowych
 sie Holmów, sięjąc w nich panikę.